

Naturstyrelsen Thy
Søholtvej 6,
7700 Thisted

Att.: Henrik Schjødt Kristensen

Sendt pr. mail til thy@nst.dk, HSK@nst.dk

Landskab og Skov
J.nr. 2019 - 5805
Ref. JAHKN
Den 24. november 2020

Afgørelse om, at reetablering af naturlig hydrologi ved Messingtoft Sande ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Miljøstyrelsen har den 27. marts 2019 modtaget jeres ansøgning via Thisted Kommune om at genoprette de hydrologiske forhold ved at tilkaste grøften ved Messingtoft Sande. Naturstyrelsen Thy ønsker at foretage ændringer i naturtilstanden på matr. nr. 32b Hvidbjerg Klit, Hvidbjerg, matr. nr. 3a Hvidbjerg Klit, Hvidbjerg og matr. nr. 1b Hvidbjerg Klit, Hvidbjerg. Nærmere bestemt ansøges der om lukning af 3,6 km grøft fordelt på hovedgrøft og sidegrøfter.

Afgørelse

Miljøstyrelsen har på baggrund af en screening vurderet, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen er truffet efter § 21 i miljøvurderingsloven¹.

Afgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal gennemgå en miljøvurderingsproces. Bygherre har ansvar for at indhente eventuelle nødvendige tilladelser og dispensationer for at realisere projektet.

Der er i forbindelse med behandlingen af sagen modtaget supplerende og reviderede oplysninger. De seneste oplysninger er modtaget den 13. oktober 2020, hvor Naturstyrelsen bl.a. informerede om, at projektet ved en fejl var blevet realiseret i august 2020. Nærværende afgørelse er dermed en retlig lovliggørelse af det ansøgte projekt. Miljøstyrelsen meddeler denne, idet det vurderes, at projektet ej heller ville have været omfattet af krav om miljøvurdering på realiseringstidspunktet. Miljøstyrelsen vurderer, at Naturstyrelsen Thy ikke har haft til hensigt at omgås reglerne ved ikke at afvente afgørelse efter miljøvurderingsloven, ligesom projektet er myndighedsbehandlet på vanlig vis og øvrige tilladelser og dispensationer er meddelt af andre myndigheder. Screeningen er gennemført med udgangspunkt i det projekt, som er beskrevet i ansøgningen og på baggrund af de miljømæssige forudsætninger, som er gældende på screeningstidspunktet.

Hvis projektet ændres, er bygherre forpligtet til at ansøge igen med henblik på at få afgjort om ændringen er omfattet af krav om miljøvurdering.

¹ LBK nr. 973 af 25/06/2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøvurderingslovens § 39.

Sagens oplysninger

Ansøgningen er indgivet i henhold til § 18 i miljøvurderingsloven. Ansøgningen er fremsendt til Miljøstyrelsen, som varetager kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser for anlægget, jf. §3, stk. 1, nr. 1 i miljøvurderingsbekendtgørelsen², da staten er bygherre. Bygherres ansøgning er vedlagt, mens relevante kortbilag fremgår af bilag 1 - 4 og hydrologisk forundersøgelse af naturgenopretningsprojekt udgør bilag 5. Udført anlægsopgave fremgår af bilag 6. Foreløbig konsekvensvurdering af hydrologi projekt ved Messingtoft Sande fremgår af bilag 7.

Projektet er omfattet af bilag 2, 10f i miljøvurderingsloven: Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb. Miljøstyrelsen vurderer, at projektet også er omfattet af bilag 2, 1d i miljøvurderingsloven: Nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse - da projektet medfører rydning af skov.

Projektbeskrivelse

Naturstyrelsen Thy ønsker at foretage ændringer i naturtilstanden på matr. nr. 32b Hvidbjerg Klit, Hvidbjerg, mart. nr. 3a Hvidbjerg Klit, Hvidbjerg og mart. nr. 1b Hvidbjerg Klit, Hvidbjerg. Nærmere bestemt ansøges der om lukning af 3,6 km grøft fordelt på hovedgrøft og sidegrøfter. Ansøgningen sendes i forbindelse med Naturstyrelsen Thys mål og planlagte tiltag i gældende driftsplan fra 1. januar 2017 til 31. december 2031. Formålet er, at genskabe naturlig hydrologi gennem grøftesløjfning på arealet. Ved projektet ønskes der reetableret naturlig hydrologi i området, svarende til tilstanden før grøften blev gravet. Det er i den forbindelse klarlagt med Nationalpark Thy, at de eksisterende afvandingsforhold ikke skal opretholdes på delarealer i området, herunder i forbindelse med arealerne med nåletræsplantage, da disse afvikles. Det er videre tilkendegivet fra Nationalpark Thy, at grøften ønskes tilkastet i videst muligt omfang og at dette kan ske ved kantskrab på den vandløbsbanket, der er skabt i forbindelse med etableringen og tidligere oprensninger af grøften. Opfyldningen af grøften ønskes således gennemført med det materiale, som tidligere er blevet opgravet fra grøften.

Ifølge ansøgningen løber anlægsperioden over en måned i perioden 08/2020 - 03/2022. Gennemførelsen koordineres med hugstplaner for området, hvorfor et eksakt tidspunkt ikke ligger helt fast. Dog sker indgrebet uden for fuglenes yngleperiode.

² BEK nr. 913 af 30/08/2019 om samordning af miljøvurderinger og digital selvbetjening m.v. for planer, programmer og konkrete projekter omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Begrundelse

Miljøstyrelsen har på baggrund af ansøgningsmaterialet vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og derfor ikke kræver udarbejdelse af en miljøvurdering. Dette er uddybet og begrundet nedenfor.

Beskyttet natur

Projektet er delvist beliggende inden for naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Indsatsstrækningen i grøften er udpeget som værende beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 som beskyttet vandløb, med undtagelse af den centrale del omkring st. 950-1.200 m. Vandløbet er kunstigt – gravet afvandringsgrøft, og ud fra eksisterende oplysninger vurderes vandløbet ikke at have en betydelig naturværdi som vandløb. Vandløbet vurderes at have en dårlig naturværdi og bidrager til øget udvaskning af okker. Indsatsstrækningen har videre et forløb gennem et område, der er udpeget til § 3 beskyttet hede. I op- og nedstrømsende har grøften videre et forløb igennem beskyttet moseområder i forbindelse med søer, herunder Possø. Possø, er en § 3 beskyttet sø med høj naturværdi. En blokering af indeværende grøft vil begrænse tilførslen af næringsstoffer til søen til gavn for plantelivet i søen. Miljøstyrelsen vurderer at projektet, hvis formål er reetablering af naturlig hydrologi i området, svarende til tilstanden før grøften blev gravet, ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning. Det kan dog medføre tilstandsændringer og der skal søges dispensation herfor. Thisted Kommune har i høringen af berørte myndigheder oplyst at, genskabelse af naturlig hydrologi og ophør af grøftens drænende effekt vurderes, at mindske udledningen af okker og genskabe en række fugtige klitlavninger og vandhuller til gavn for bl.a. padders spredningsmuligheder. Thisted Kommune har givet dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til projektet. Thisted Kommune vurderer, at der er tale om en særlig omstændighed, der kan begrunde en dispensation til projektet med de stillede vilkår. Det vurderes, at tilkastning af grøfterne og etablering af vandhuller er et naturforbedrende tiltag, som vil forbedre hydrologien i området og den økologiske funktionalitet. Den forbedrede hydrologi vurderes at have en positiv effekt på padderne i området. Udjævning af brinkerne og tilkastning af grøften vil forventeligt medføre nogle større eller mindre blottede sandflader, som er en vital del af det økologiske rum i klithabitatnatur. Disse vil bl.a. gavne markfirben. Projektet vurderes ikke at medføre nogen afgørende forrykning af tilstanden i området.

Ifølge ansøgning og projektbeskrivelse sker genopretning af den naturlige hydrologi som led i implementering af den naturnære skovdrift. Arealet vil efterfølgende få karakter af et åbent naturområde i fredskov. Den projekterede rydning på 3 ha medfører, at der samlet set ikke vil blive etableret mere end 10 % lysåbent natur på det berørte fredskovspligtige areal, og projektet vil derfor ikke kræve en tilladelse i medfør af § 38 jf. § 8, nr. 1 og § 10, nr. 4 i skovloven.

Indsatsstrækningen er delvist beliggende indenfor og udgør delvist grænsen af Natura 2000 område nr. 43, Klitheder mellem Stenbjerg og Lodbjerg, habitat område nr. H184. Arealerne omkring indsatsstrækningen er kortlagt som habitatnaturtyperne Klithede (2140) og Grårisklit (2170), samt i mindre omfang Grå/grøn klit (2130). Disse naturtyper er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området.

Thisted kommune har foretaget en foreløbig vurdering af indvirkning på habitatnaturtyper. Thisted Kommune vurderer, at lukningen af grøfterne samt etablering af paddeskrab vil optimere de hydrologiske forhold i klithabitatnaturtyperne og dermed forbedre strukturindekset, hvilket vil være med til at optimere naturtilstanden og sikre fortsat gunstig naturtilstand lokalt. Projektet vurderes at være i tråd med handleplanen for Natura 2000-området, hvor en af de generelle retningslinjer er at sikre hensigtsmæssig hydrologi på lysåbne terrestriske naturtyper. Thisted Kommune vurderer at projektet ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af den samlede udbredelse af habitatnaturtyperne i habitatområdet.

I Natura 2000-område nr. 43 er det kun bilag IV-arten, stor vandsalamander, som er på udpegningsgrundlaget. Thisted Kommune har i §3-dispensationen foretaget en foreløbig konsekvensvurdering af projektet. Der vil være en midlertidig forstyrrelse under anlægsarbejdet imens grøften tilkastes og vandhullerne anlægges, men denne er relativ kortvarig og forventes ikke at påvirke stor vandsalamander i væsentlig grad, da dette arbejde udføres uden for artens yngleperiode, hvor de er mest sårbare over for forstyrrelser. Stor vandsalamander foretrækker at yngle i varme og rene vandhuller og søer, og færdes også på land uden for yngletiden. Et af projektets formål er at skabe flere mindre vandhuller og en mere naturligt varierende vandstand i området til fordel for stor vandsalamander. Thisted Kommune vurderer derfor at projektet vil have en positiv effekt på stor vandsalamanders ynglemuligheder.

Projektområdet ligger også delvist inden for Fuglebeskyttelsesområde nr. 119 "Klitheder mellem Stenbjerg og Lodbjerg". Området er nyudpeget i forbindelse med grænsejusteringen af habitat- og fuglebeskyttelsesområderne på baggrund af en stor bestand af tinksmed samt tran. Tinksmed og tran udgør udpegningsgrundlaget for F119.

Tran og tinksmed yngler begge i området og vurderes begge at blive gavnet af den optimerede hydrologi. Tinksmed yngler i kanten af søer og oversvømmede arealer og er afhængig af høj vandstand i yngletiden, hvilket grøftlukningerne vil sikre i en længere periode. Det samme gør sig gældende for tran i forhold til behovet for høj vandstand i foråret, når den ligger på reden og er meget følsom overfor menneskelige forstyrrelser på ynglepladserne. Tilgroning med fyr og andre træer er en trussel mod tinksmed og tran, men tilgroningen vil blive forsinket med den optimerede hydrologi.

I den foreløbige konsekvensvurdering af hydrologiprojektet ved Messingtoft Sande vurderer Thisted Kommunen, at projektet ikke vil have en væsentlig effekt på leve- eller ynglesteder for nogen af de listede bilag IV-arter, samt at den økologiske funktionalitet for arterne bevares på minimum samme niveau. Thisted Kommune vurderer ligeledes, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil forårsage en væsentlig påvirkning på naturtyperne eller arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 43. Der er således ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Miljøstyrelsen vurderer, at projektet bidrager til målopfyldelse og til implementeringen af indsatsprogram jf. natura 2000-planen for området. Sidstnævnte skal ses i lyset af de konkrete mål og indsatser for området, samt at det i Natura 2000-planen for området desuden er anført, at: "En målsætning om gunstig bevaringsstatus for en bestemt naturtype kan indebære en nedprioritering af en anden naturtype eller art, og det er nødvendigt at foretage et valg". Realisering af projektforslaget vurderes at være positivt for områdets udpegningsgrundlag med en øget udbredelse af naturtyperne klitlavning og klithede. Den øgede grundvandsstand som følge af lukningen af grøften vil skabe naturlige gradienter mellem de tørre klitter og de mere lavtliggende områder. Det vurderes, at projektforslaget ikke vil være i strid med Natura 2000-planens overordnede målsætning, idet lukning af grøften vurderes at medvirke til at arter på udpegningsgrundlaget opnår gunstig bevaringsstatus og vil sikre at området udgør et lysåbent, lavtvoksende og sammenhængende klitlandskab. På baggrund af projektets karakter vurderes det, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-området og dets udpegningsgrundlag væsentligt, hvorved der ikke skal foretages en konsekvensvurdering af projektets virkninger på nævnte Natura 2000-område jf. habitatbekendtgørelsen³

Beskyttede arter

Thisted kommune har foretaget en foreløbig vurdering af indvirkning på dyrearter; Bilag IV-arter der potentielt kan forekomme i området: Odder, Markfirben, Spidssnudet frø, Strandtudse, Brunflagermus, Nordflagermus, Dværgflagermus, Birkemus, Stor vandsalamander, Bæver, Damflagermus, Sydflagermus, Trøldflagermus og Vandflagermus.

Der er kendte forekomster af spidssnudet frø i Natura 2000-område nr. 43. Spidssnudet frø kan kortvarigt blive forstyrret af færdsel i tilfælde af, at den opholder sig på omkringliggende arealer. Dennes yngleområder vil dog blive gavnet af grøftelukningerne samt paddeskrab, da disse vil bevirke, at der er vand på arealerne i en længere periode. Det vurderes ikke, at det er en væsentlig påvirkning på den samlede population af spidssnudet frø i hele Natura 2000-området.

Strandtudse findes i området. Thisted Kommune vurderer, at grøftelukningerne og vandhuller vil have en positiv påvirkning på arten, da dens sprednings- og ynglemuligheder forbedres.

Markfirben er registreret i Natura 2000-område nr. 43. Markfirben er knyttet til tørre naturtyper og vil sandsynligvis være nedgravet i sandklitterne i projektperioden og dermed ikke blive forstyrret af færdsel i forbindelse med projektet. Forstyrrelsen fra maskinerne til udførelse af arbejdet vil medføre mere blottet sand, som vil optimere raste- og yngleområder for markfirben, men det vurderes ikke at være en væsentlig påvirkning.

³ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Gældende om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Odder og ulv kan blive forstyrret af projektet, da maskiner og mennesker vil opholde sig i området for en kort periode. Kommunen vurderer dog, at Natura 2000-område nr. 43 huser mange andre rasteområder, hvor både odder og ulv kan opholde sig under projektperioden.

Birkemus kan potentielt findes i Natura 2000-område nr. 43. Birkemus er tilknyttet fugtige habitater med et tæt urtelag, hvor der i umiddelbar nærhed er tørre og frostfrie områder, som diger eller klitter, hvor den kan overvintre. Thisted Kommune vurderer ikke, at projektet vil have en væsentlig påvirkning på birkemus.

Bæver er registreret i området ved Possø. Thisted Kommune vurderer, at projektet vil mindske tilførslen af okkerholdigt vand til Possø og derved påvirke bæverens potentielle levested positivt.

Dam- og vandflagermus forekommer i Natura 2000-område nr. 43. De overvintrer begge i gamle kalkgruber, hule træer og huse. De søger føde over åbne vandflader. Etableringen af et par nye vandhuller og grøftelukningerne vurderes ikke at have en væsentlig påvirkning, da fødegrundlaget kun vil være forbedret en smule, for evt. forekomster af hhv. dam- og vandflagermus. Trold-, brun- og dværgflagermus forekommer også i Natura 2000-område nr. 43. Begge er tilknyttet løvskovsområder eller steder med gamle løvtræer, og de vurderes derfor ikke at blive påvirket af projektet, da projektet omhandler hydrologien i lysåben natur og ikke påvirker løvtræer i området. Nord- og sydflagermus er tilknyttet menneskelig bebyggelse i form af huse og vurderes derfor ikke at blive påvirket af projektet da bebyggelse ikke påvirkes af projektet. Nordflagermus jager ved vejbelysning og lignende og projektet vurderes derfor ikke at påvirke arten.

Thisted Kommunen vurderer, at projektet ikke vil have en væsentlig effekt på leve- eller ynglesteder for nogen af de listede bilag IV-arter, samt at den økologiske funktionalitet for arterne bevares på minimum samme niveau.

Naturstyrelsen Thy oplyser, at arealet der overgår til naturområde i fredskov, forventes ikke at udgøre en påvirkning af levesteder for flagermus. Biologisk Forening for Nordvestjylland/Dansk Bioconsult har i august 2018 registreret flagermus ved 4 stationer inden for undersøgelsesområdet. Følgende arter blev registreret. Vandflagermus, Damflagermus, Myotis sp., Sydflagermus, Nordflagermus, Brunflagermus, Dværgflagermus, Troldflagermus og en uidentificeret. Undersøgelsen af flagermus i august 2018 har afsløret, at området er vigtigt for en række flagermusarter og særligt troldflagermus. Det vurderes at en generel vandstandshævning, som følge af lukning af grøften ikke vil have negativ effekt på forekomsten af flagermus. Det forventes tværtimod at flagermus vil få bedre livsvilkår.

Naturstyrelsen Thy har på Naturstyrelsen arealer inden for en radius af 100 meter fra grøfterne registreret mangestænglet sumpstrå og liden soldug. I den nordøstligste del af undersøgelsesområdet, er naturtypen i dag registreret som klitlavning (2190) med sjældne og fåtallige arter som strandbo og fin bunke. Området er domineret af kløkkelyng, blåtop og mose-pors. Det forventes at naturtypen klitlavning (2190) vil blive mere udbredt som følge af lukningen af grøften og at den vil opstå flere steder inden for undersøgelsesområdet. Den øgede

grundvandsstand som følge af lukningen af grøften vil skabe naturlige gradienter mellem de tørre klitter og de mere lavtliggende områder. Den særprægede og sjældne flora vil dermed kunne tilpasse sig og udbredelsen vil lettere kunne tilpasse sig i forhold til nedbørsfoldene. Dette i kombination med græsning fra hjortevildet og sandflugtens indvirkning på området.

Miljøstyrelsen vurderer overordnet set, at der i den hydrologiske forundersøgelse af naturgenopretningsprojektet og i den foreløbige konsekvensvurdering er foretaget en udemærket vurdering, hvor man forholder sig til påvirkning af de beskyttede arter, den samlede effekt, samt der tages hensyn under arbejdet med realisering af projektet i felten. Miljøstyrelsen er enig i ovenstående vurdering og har ikke yderligere at tilføje.

Projektet vurderes ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter at forurene, beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, eller ødelægge de plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Støv, støj og vibrationer, lys, luft og lugt

Området omkring indsatsstrækningen fremstår som et samlet hede/klit område med et nåletræsområde nord for hovedgrøften og der er ikke beboelse i umiddelbar nærhed heraf. Anlægsarbejdet vurderes af denne grund ikke at forårsage støv, støj, lys eller luft/lugt gener for befolkningen. Projektet vurderes samlet set ikke at medføre væsentlige påvirkninger fra støv, støj eller lys i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Ressourcer og affald inklusivt spildevand

Ifølge ansøgning og projektbeskrivelse vil der ikke blive genereret affald i hverken anlægs- eller driftsfasen. Grøften ønskes tilkastet i videst muligt omfang og dette kan ske ved kantskrab på den vandløbsbanket, der er skabt i forbindelse med etableringen og tidligere oprensninger af grøften. Opfyldningen af grøften ønskes således gennemført med det materiale, som tidligere er blevet opgravet fra grøften. Der er angivet at den forventede håndtering af jord samlet er på 3.400 m³.

Bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger

Hele indsatsstrækningen er fredet jf. Overfredningsnævnets kendelse af 26. april 1976 vedr. fredning af hede- og klitarealer mellem Lyngby og Flade Sø i Sydthy kommune. Fredningens formål er primært at regulere sommerhusbebyggelse for at beskytte "et af de få steder i landet med store uberørte, udyrkede og næsten ubebyggede arealer." Ifølge ansøgningen er en dispensationsansøgning for projektet tilsendt Fredningsnævnet for Nordjylland, Nord. Projektet vurderes ikke at være i modstrid med fredningens formål, der primært omhandler sommerhusbyggeri. Projektet vurderes at være omfattet af formuleringen i fredningens § 2 stk. 6 vedr. "foranstaltninger til bevarelse af en ønsket naturtilstand". Thisted Kommune bemærker, at Fredningsnævnet har tilkendegivet på møde 10. juli 2019, at der dispenseres fra fredningen til det fremlagte projekt. Fredningsnævnet er enig med ansøgeren i, at en gennemførelse af projektet må antages at være til gavn for biodiversiteten.

Plantagearealerne er udpeget som fredskov og omkringliggende areal er omfattet af skovbyggelinje. Grøften løber flere steder gennem fredskov. Der er ifølge skovlovens § 28 forbud mod, at foretage tilstandsændringer for alle vandløb i fredskov. Lukning af grøften kan derfor kræve en dispensation i medfør af skovlovens § 38, jf. 28. Etablering af vandhuller i fredskov er en terrænændring, som kræver tilladelse i medfør af § 38 jf. § 11, stk. 1. i skovloven.

Det ansøgte ligger inden for klitfredningslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven. Hævning af grøft vil bevirke, at der skal udføres permanente terrænændringer. Terrænændringer er en "ændring i tilstanden", uanset om terrænændringen sker ved afgravning eller påfyldning. Nationalpark Thy har søgt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 8 til et naturforbedrende projekt på matriklen 3a Hvidbjerg Klit, Hvidbjerg ved Messingtoftsande da 165 m af grøften er placeret inden for en af indlandsklitterne i Thy, der er klitfredet. Arealet med grøften ejes af Klitsognerens Menighedsråd, der har givet Nationalpark Thy fuldmagt til projektet. Kystdirektoratet har d. 27. januar 2020, meddelt at der gives dispensation til at hæve grøft til terræn ved Messingtoftsande inden for klitfredningslinjen på ejendommen matr. nr. 3a Hvidbjerg Klit, Hvidbjerg, i Thisted Kommune.

Kystnærhedszonens hovedsigte er, at de åbne kyster fortsat kan udgøre en væsentlig naturværdi og landskabelig værdi. Ifølge ansøgningen vil projektet ikke påvirke oplevelsen af det åbne kystlandskab. Det ansøgte projekt vurderes ikke at være til hinder herfor, idet projektet vil øge naturværdien og der ikke vil være tiltag, der kan reducere den landskabelige værdi.

Overfladevand og grundvand

Ifølge ansøgningen er formålet med projektet at forbedre den naturlige hydrologi. Grøfterne lukkes med det tidligere opgravede materiale, og der vil ikke blive tilført mere eller mindre vand end hidtil. Overfladevand vil være tilstede på arealerne i perioder afhængig af grundvandsstanden. En fjernelse af afvandringsgrøften vil have en betydelig positiv effekt på den omkringliggende natur og forventeligt også nedstrøms liggende sø (Possø), som får en mindre tilførsel af næringsstoffer, samt okker. Possø er beskrevet med en usædvanlig rig og interessant vegetation, herunder Sekshannet Bækarve, smalbladet pindsvineknop og flydende kogleaks. Arter som alle er sjældne i Danmark og som er truet af eutrofiering. En blokering af indeværende grøft vil begrænse tilførslen af næringsstoffer til søen til gavn for plantelivet i søen. Tilstrømningen af vand fra oplandet efter en projektrealisering vil ske gennem jordmatrixen, hvorved vandbalancen i søen ikke vurderes at blive påvirket negativt af gennemførelsen af indeværende projekt.

Hovedgrøften og tilløb til denne er ikke omfattet af bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster. Søen Possø, der bliver berørt af projektet, er ikke p.t. målsat og derfor ikke omfattet af den gældende vandplanlægning. Miljøstyrelsen vurderer, at en gennemførelse af projektet ikke vil forringe tilstanden i Possø eller forhindre opfyldelse af målsætningen (såfremt Possø måtte blive målsat og omfattet af vandområdeplanen for planperioden 2021-2027).

Miljøstyrelsen vurderer at tiltagene vil være gavnligt for tilstedeværelsen af overfladevand i området. Miljøstyrelsen vurderer at projektets påvirkning af grundvand og kvaliteten heraf er af helt ubetydelig størrelsesorden og således ikke kan forventes at have en væsentlig påvirkning.

På det foreliggende grundlag er det således Miljøstyrelsens vurdering, at projektet ikke medfører risiko for at forringe den eksisterende tilstand eller forhindre målopfyldelse for målsatte overfladevandområder og grundvandsforekomster, jf. lov om vandplanlægning. Thisted Kommune har i høringen af berørte myndigheder oplyst at kommunen er enig i Miljøstyrelsens vurdering.

Thisted Kommune har givet tilladelse efter vandløbslovens § 17 til regulering af vandløbet jf. § 16 ved at hæve vandløbsbunden og udjævne brinkerne for at genskabe mere naturlig hydrologi.

Jordforurening og drikkevandsinteresser

Undersøgelsesområdet ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser. Ifølge den hydrologiske forundersøgelse af naturgenopretningsprojektet er der registreret et offentligt fælles vandforsyningsanlæg (anlægssid 62932, Lyngby Vandværk) ca. 900 m nord for projektstrækningen ved Lyngbyvej. Af borrhingsoplysninger (fra borrhingsdatabasen www.geus.dk) fremgår det, at vandindvindingen sker fra et kalklag i dybden 37,5-45 m under terræn. Over dette lag er der indtil flere lerlag. Der er således tale om vandindvinding fra et dybereliggende grundvandsmagasin. Indeværende projekt påvirker således ikke nærværende vandforsyningsanlæg, da projektet alene vedrører overfladisk afstrømning. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil påvirke grundvandsforekomster negativt. Miljøstyrelsen er enig i ovenstående vurdering og har ikke yderligere at tilføje.

Der er ikke registreret kortlagte jordforureninger inden for projektområdet. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre mobilisering af jordforurening, der kan påvirke grundvandsforekomster negativt. Thisted Kommune har i høringen af berørte myndigheder oplyst at kommunen vurderer, at projektet ikke vil påvirke drikkevandsinteresserne.

Arealer, landskab

Arealanvendelsen efter projektets realisering vil fortsat være naturområde. Efter en projekrealisering må det således forventes, at de hydrologiske forhold i området i høj grad kommer til at være styret af forholdet mellem nedbør, fordampning og nedsivning, samt i mindre grad overfladisk afstrømning. Dette vil bevirke, at området periodevist vil fremstå vandlidende efter nedbørshændelser og herefter langsomt tørre ud. Det må videre forventes, at der kan opstå delvist permanente sjapvandsområder i de naturlige lavninger i landskabet. Efter opfyldningen vil arealet omkring grøften fortsat fremstå som en bred lavning i terrænet, hvor vand naturligt vil samles og over tid finde naturlige afstrømningsveje. Plantedækket skal selv indfinde sig over tid på arealet, hvorfor der ikke foretages afsluttende såninger eller udlægning af topjord

Der foreligger ikke vedtaget lokalplan for området. Bygherre har ikke oplyst, og Miljøstyrelsen har ikke kendskab til, historiske, kulturelle, arkæologiske eller

geologiske landskabstræk inden for projektområdet, som kan blive væsentligt påvirket af projektet.

Kumulative påvirkninger

Miljøstyrelsen har ikke kendskab til, og forventer ikke, at projektet i kumulation med evt. andre projekter i nærområdet kan have en væsentligt negativ påvirkning af miljøet.

Miljøpåvirkning på tværs af landegrænser (Espoo)

Projektet vurderes ikke at have grænseoverskridende miljøpåvirkninger, idet det ikke forårsager emissioner til miljøet samt at den visuelle påvirkning er af stærk lokal karakter. Gennemførelse af projektet vil ikke have en negativ effekt på trækfugle.

Samlet vurdering

Projektet vurderes ikke at påvirke Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag eller bilag IV arter. Projektet vil heller ikke påvirke rødlistede eller andre fredede arter negativt. Der vurderes at ske tilstandsændringer i naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som følge af realisering af projektet og der er søgt dispensation herfor. Der forventes ikke væsentlige gener for befolkningen i området i hverken anlægs- eller driftsfasen, ligesom projektet ikke genererer emission eller udledning af stoffer til luften eller våde recipienter.

Det er derfor Miljøstyrelsens vurdering, at det anmeldte projekt ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, da det ud fra det oplyste ikke vil kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet.

Høring

Miljøstyrelsen har foretaget en høring af Thisted Kommune i perioden 26. juni – 11. juli 2019, samt Miljøstyrelsen Østjylland i perioden 24. maj – 14. juni 2019.

Miljøstyrelsens udkast til afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21, er sendt til Thisted Kommune og til berørte parter i perioden 9. november - 23. november 2020.

Høringsbemærkninger

Thisted Kommunes høringssvar forud for screening af projektet er modtaget den 11. juli 2019. Miljøstyrelsen Østjyllands høringssvar forud for screening af projektet er modtaget den 20. juni 2019. Miljøstyrelsen Østjylland og Thisted Kommunes høringssvar er indarbejdet i afgørelsen, hvor det er fundet relevant.

Thisted Kommune oplyser den 12. november 2020 at kommune ingen bemærkninger har til Miljøstyrelsens udkast til afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21.

Offentliggørelse

Miljøstyrelsens afgørelse offentliggøres udelukkende digitalt. Materialet kan tilgås på Miljøstyrelsens hjemmeside www.mst.dk. Offentliggørelsen finder sted den 24. november 2020.

Offentligheden har adgang til sagens øvrige oplysninger med de begrænsninger, der følger af lovgivningen.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. miljøvurderingslovens § 50.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk/. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr, på 900 kr. for private og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Du kan læse mere om gebyrordningen og klage på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenævnet/vejledning/>).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke modtages gennem Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljøstyrelsen, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest fire uger efter offentliggørelsen af afgørelsen dvs. den 22. december 2020.

Betingelser mens en klage behandles

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer noget andet. Det betyder, at du kan handle efter Miljøstyrelsens afgørelse. Udnytter du afgørelsen, indebærer dette ingen begrænsning i klagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis nævnet tillægger en klage opsættende virkning, skal du afvente nævnets afgørelse før det anmeldte projekt kan gennemføres, og nævnet kan i den forbindelse påbyde påbegyndte bygge- og anlægsarbejder standset.”

Miljøstyrelsens afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder fra afgørelsens offentlige bekendtgørelse.

Med venlig hilsen

Jakob Holm Knudsen

VVM medarbejder
+45 20 29 31 66
jahkn@mst.dk

Kopi til:

Thisted Kommune
Miljøstyrelsen Østjylland
Parter

Bilag:

Ansøgning
Bilag 1: Oversigtskort
Bilag 2: Nuværende afvandingsforhold
Bilag 3: Projektforslag
Bilag 4: Fremtidige afvandingsforhold
Bilag 5: Hydrologisk forundersøgelse af naturgenopretningsprojekt "Undersøgelse af de hydrologiske konsekvenser ved lukning af grøften ved Messingtøft Sande"
Bilag 6: Udført anlægsopgave
Bilag 7: Foreløbig konsekvensvurdering af hydrologi projekt ved Messingtøft Sande